

Ciekawostki o rowerach: 40 sprawdzonych faktów

Ciekawostki zebrał: Marcin Balana · Opublikowano: 16.10.2026 · Zaktualizowano: 20.10.2026 · Zweryfikowano: 20.10.2026

Rower to pojazd napędzany siłą mięśni jeźdźcy, którego pierwszym bezspornym przodkiem była dreżyna Karla von Drais z 1817 r., bez pedałów i łańcucha. W 2022 r. Filippo Ganna przejechał na rowerze w ciągu godziny 56,792 km, a od 2018 r. ONZ obchodzi 3 czerwca Światowy Dzień Roweru, którego pomysłodawcą był Polak. Od 3 czerwca 2026 r. dzieci do 16 lat muszą jeździć na rowerze w kasku.

NAJWAŻNIEJSZE W SKRÓCIE

- Pierwszą bezsporną maszyną dwukołową napędzaną przez człowieka była dreżyna z 1817 r.
- Pompowaną oponę wprowadził w 1888 r. John Boyd Dunlop.
- Światowy Dzień Roweru 3 czerwca ustanowiło 12 kwietnia 2018 r. Zgromadzenie Ogólne ONZ.
- Rekord godzinny UCI należy do Filippo Ganny i wynosi 56,792 km.
- W 2023 r. w UE wyprodukowano 9,7 mln rowerów, w tym 0,8 mln w Polsce.
- Szlak Green Velo przez 5 województw wschodniej Polski ma 2 071 km.
- W 2025 r. na polskich drogach zginęło 155 rowerzystów.

Historia roweru

1 Pierwszą dreżynę zbudowano w 1817 r.

W 1817 r. niemiecki baron Karl von Drais zbudował dreżynę, pierwszy dwukołowy pojazd napędzany przez jeźdźcę, którego istnienie jest bezsporne. Tego samego roku przejechał nią 14 km, a rok później pokazał ją w Paryżu. Drewniana maszyna nie miała pedałów: jeździec odpychał się nogami od ziemi. Von Drais nazywał ją „maszyną do biegania”.^[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle, Data odczytu: 2026.10.15

2 Szkic roweru Leonarda da Vinci to fałszerstwo z lat 60.

Przez lata przypisywano Leonardowi da Vinci szkic roweru z 1492 r. w Kodeksie atlantyckim. Według Encyclopaedia Britannica okazało się, że rysunek jest fałszerstwem dodanym w latach 60. XX w. Także francuski velocifère z lat 90. XVIII w. był szybkim powozem konnym, a nie przodkiem roweru.^[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle, Data odczytu: 2026.10.15

3 W 1819 r. w Londynie zrobiono ponad 300 „koników”

Londyńczyk Denis Johnson kupił dreżynę i w 1818 r. opatentował ulepszoną wersję jako „pedestrian curricle”. Rok później wyprodukował ponad 300 sztuk, które nazywano „hobby-horses”, czyli konikami. Przez kolejne ok. 40 lat konstruktorzy skupiali się głównie na 3- i 4-kołowych pojazdach napędzanych siłą ludzkich mięśni.^[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

4 Słowo „bicycle” pojawiło się w 1868 r.

Słowo „bicycle” weszło do użycia w Europie w 1868 r. i zastąpiło nieporęczne „vélocipède de pédale”. Pierwsze welocypedy z pedałami na przednim kole zbudowano w Paryżu na początku lat 60. XIX w. Według Britanniki Pierre Michaux z synem zbudowali swój welocyped najpewniej na początku 1864 r., a nie w 1861 r., jak podaje wiele opracowań.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

5 W 1865 r. bracia Olivier przejechali welocypedami ponad 800 km

W 1865 r. 2 zamożnych młodych Francuzów, bracia Olivier, przejechali na welocypedach ponad 800 km z Paryża do Marsylii. Ich zapał pomógł zmienić jazdę na rowerze w światową modę. W 1869 r. przejęli firmę Michaux, która produkowała wtedy ok. 200 welocypedów miesięcznie, a we Francji działało już ponad 100 producentów.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

6 Koło bicykla miało do 152 cm średnicy

W 1871 r. James Starley zaprojektował rower Ariel ze 122-centymetrowym kołem przednim i 76-centymetrowym tylnym, który wyznaczył standard bicykla. Przednie koła miały 102–152 cm, zależnie od długości nóg jeźdźcy. Nazwa „penny-farthing” powstała w latach 90. XIX w. jako drwina z dużego pensa i małego farthinga.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

7 Rower „bezpieczny” Rover z 1885 r. wyznaczył współczesny kształt

Pierwszym rowerem, który połączył koła o średnicy ok. 76 cm, napęd łańcuchowy na tylne koło, nisko położony środek ciężkości i bezpośrednie sterowanie, był Rover Safety z 1885 r. zaprojektowany przez Johna Kempa Starleya. Ostatni rok katalogowy bicykli w Anglii to 1892. Łańcuch tulejkowo-rolkowy wynalazł Hans Renold w 1880 r.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

8 Pompowaną oponę wprowadzono w 1888 r.

W 1888 r. szkocki weterynarz John Boyd Dunlop, mieszkający w Belfaście, wprowadził pompowaną oponę. Już w 1893 r. miały ją prawie wszystkie nowe rowery, co bardzo zwiększyło ich popularność. Pod koniec lat 90. XIX w. rowery ważyły tylko 11–16 kg, a w 1895 r. w Wielkiej Brytanii wyprodukowano ponad 800 tys. rowerów.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

9 Rowerowe szaleństwo w USA trwało od 1892 do 1899 r.

Szczyt mody na rowery w USA przypadł na lata 1892–1899, podaje Smithsonian Institution. Rowerowe szaleństwo sprawiło, że miliony Amerykanów zaczęły się poruszać w nowy sposób. W latach 90. XIX w. standardem była już rama w kształcie rombu z kołami równej wielkości. Rower bezpieczny dał kobietom swobodę przemieszczania się, którą mężczyźni mieli już w latach 80. XIX w.[2]

Źródło: Smithsonian Institution, How the 19th-century bicycle craze empowered women and changed fashion , Data publikacji: 2018.05.17, Data odczytu: 2026.10.19

10 W 1993 r. rowery górskie stanowiły 95% sprzedaży w USA

Rowery górskie powstały w latach 70. XX w. w północnej Kalifornii, a ich twórcy nazywali je początkowo „clunkers”. W latach 80. wyparty rowery 10-biegowe, a w 1993 r. stanowiły 95% sprzedaży rowerów w USA. Współczesne rowery mogą mieć teoretycznie nawet 30 przełożeń.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

11 Na rowerze jedzie się 4–5 razy szybciej niż pieszo

Jazdy na rowerze łatwo się nauczyć, a z niewielkim wysiłkiem można jechać 16–24 km/h. To według Encyclopaedia Britannica ok. 4–5 razy szybciej niż idzie się pieszo. Britannica nazywa rower najwydajniejszym wymyślonym dotąd sposobem zamiany energii człowieka na ruch.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

Wielkie wyścigi kolarskie

12 Pierwszy Tour de France w 1903 r. liczył 2 428 km

Pierwszy Tour de France wystartował 1 lipca 1903 r. spod kawiarni Réveil Matin pod Paryżem i składał się z 6 etapów o łącznej długości 2 428 km. Na starcie stanęło 60 kolarzy, a do mety dojechało 21. Wyścig wygrał 19 lipca 1903 r. Maurice Garin, z przewagą prawie 3 godzin. Zwycięzca dostał 3 000 franków, czyli ok. 3-letnią pensję robotnika.[3][4]

Źródła: EBSCO Research Starters, First Tour de France , Data odczytu: 2026.10.20; History Today, Finish of the First Tour de France , Data odczytu: 2026.10.20

13 Pierwszy Tour de Pologne wystartował 7 września 1928 r.

Historia Tour de Pologne zaczęła się 7 września 1928 r., 25 lat po starcie Tour de France. Z warszawskiego toru Dynasy wystartowało 71 kolarzy. Wygrał Feliks Więcek, który wyprzedził drugiego zawodnika o godzinę i 10 minut. Przed wojną wyścig odbył się tylko 5 razy: w latach 1928, 1929, 1933, 1937 i 1939.[5]

Źródło: Muzeum Historii Polski, Tour de Pologne – zaczęło się od... czeladnika rzeźnickiego , Data publikacji: 2024.08.11, Data odczytu: 2026.10.15

14 Najkrótszy Tour de Pologne miał 606 km

Pierwszy powojenny Tour de Pologne rozegrano w 1947 r. na najkrótszej w historii trasie z Krakowa do Warszawy, liczącej 606 km i 4 etapy. Wygrał Stanisław Grzelak. Przed wojną etapy bywały znacznie dłuższe: w 1929 r. jeden z nich prowadził z Krakowa do Lwowa i liczył ponad 320 km.[5]

Źródło: Muzeum Historii Polski, Tour de Pologne – zaczęło się od... czeladnika rzeźnickiego , Data publikacji: 2024.08.11, Data odczytu: 2026.10.15

15 Wyścig Pokoju rozgrywano od 1948 do 2006 r.

Pierwszy Wyścig Pokoju zorganizowano w maju 1948 r., a do 1951 r. kolarze ścigali się między Warszawą i Pragą. Od 1952 r. trasa prowadziła przez Warszawę, Pragę i Berlin, a jej długość wahała się w granicach 1 900–2 600 km. Od lat 50. do połowy lat 80. wyścig był co roku w maju najważniejszym wydarzeniem w Polsce. Ostatni raz odbył się w 2006 r.[6]

Źródło: Muzeum Historii Polski, Historia jednej fotografii z Bazy Zdjęć PAP: 70 lat temu Polak po raz pierwszy wygrał Wyścig Pokoju , Data publikacji: 2026.05.15, Data odczytu: 2026.10.20

16 W 1956 r. Stanisław Królak jako pierwszy Polak wygrał Wyścig Pokoju

Wyścig Pokoju w 1956 r. trwał od 2 do 15 maja, liczył 2 212 km i 12 etapów, a wygrał go Stanisław Królak, pierwszy Polak w historii tej rywalizacji. Wystartowało 141 zawodników z 24 drużyn, a do mety dojechało 101. Później wyścig wygrywali także Ryszard Szurkowski (4 razy), Stanisław Szozda, Lech Piasecki i Piotr Wadecki.[6]

Źródło: Muzeum Historii Polski, Historia jednej fotografii z Bazy Zdjęć PAP: 70 lat temu Polak po raz pierwszy wygrał Wyścig Pokoju , Data publikacji: 2026.05.15, Data odczytu: 2026.10.20

Rekordy

17 Na rowerze za samochodem osiągnięto 280,571 km/h

Najwyższa prędkość na rowerze w strumieniu powietrza za pojazdem wśród mężczyzn to 280,571 km/h. Osiągnął ją Brytyjczyk Neil Campbell 18 sierpnia 2019 r. na lotnisku Elvington w Yorkshire, jadąc za samochodem prowadzonym przez Adriana Denta. Poprzedni rekord, 268,831 km/h, należał od 1995 r. do Holendra Freda Rompelberga.[7]

Rekord Źródło: Guinness World Records, Fastest bicycle speed in a slipstream (male) , Data odczytu: 2026.10.15

18 W godzinę na rowerze przejechano 56,792 km

Rekord godzinny UCI wśród mężczyzn ustanowił 8 października 2022 r. Włoch Filippo Ganna, który na torze w Grenchen w Szwajcarii przejechał w 60 minut 56,792 km. Pobił wynik Brytyjczyka Dana Bigham, który 19 sierpnia 2022 r. na tym samym welodromie pokonał 55,548 km. Ganna był wtedy podwójnym mistrzem świata w jeździe indywidualnej na czas.[8]

Rekord Źródło: UCI, Filippo Ganna breaks the UCI Hour Record timed by Tissot , Data odczytu: 2026.10.19

19 Vittoria Bussi jako pierwsza kobieta przejechała w godzinę ponad 50 km

Rekord godzinny UCI kobiet wynosi 50,455 km: 10 maja 2025 r. Włoszka Vittoria Bussi przejechała tyle na welodromie Bicentenario w Aguascalientes w Meksyku. Pobiła własny wynik z 13 października 2023 r., 50,267 km, którym jako pierwsza kobieta przekroczyła barierę 50 km. Bussi jest z wykształcenia matematyczką.[9][10]

Rekord Źródła: UCI, Vittoria Bussi beats her own UCI Hour Record presented by Tissot , Data odczytu: 2026.10.20; UCI, Vittoria Bussi reclaims the UCI Hour Record timed by Tissot and breaks the legendary 50-kilometre barrier , Data odczytu: 2026.10.20

20 Rower z osłoną rozpędzono do 144,17 km/h

Pojazdem napędzanym siłą mięśni Eta, czyli rowerem z aerodynamiczną osłoną, Todd Reichert osiągnął w 2016 r. 144,17 km/h. Rekord padł w zawodach World Human Powered Speed Challenge w Battle Mountain w stanie Nevada. Pojazd zbudował zespół założony przez absolwentów inżynierii Uniwersytetu w Toronto. Kilka dni wcześniej ten sam zespół uzyskał 142,04 km/h.[11]

Rekord Źródło: University of Toronto Engineering, U of T Engineering alumni set world record for fastest human-powered vehicle , Data publikacji: 2016.09.26, Data odczytu: 2026.10.20

21 Najdłuższy rower świata ma 55,16 m

Najdłuższy rower świata ma 55,16 m. Zbudowało go 8 pasjonatów inżynierii z Holandii pod kierunkiem 39-letniego Ivana Schalka, który zaczął projekt w 2018 r. Podczas próby rekordu 2 członków zespołu przejechało nim 100 m: jeden sterował z przodu, a drugi pedałowal z tyłu. Poprzedni rekord z 2020 r. należał do Australijczyka Berniego Ryana, którego rower miał 47,5 m.[12]

Rekord Źródło: Guinness World Records, 180-foot bike certified as world's longest – and it's actually rideable , Data publikacji: 2024.06.26, Data odczytu: 2026.10.19

Rowery w Europie: produkcja i handel

22 W 2023 r. w UE wyprodukowano 9,7 mln rowerów

Według Eurostatu w 2023 r. w Unii Europejskiej wyprodukowano 9,7 mln rowerów, o 24% mniej niż w 2022 r. (12,7 mln). Wśród krajów, które udostępniły dane, najwięcej wyprodukowała Portugalia (1,8 mln), a dalej Rumunia (1,5 mln), Włochy (1,2 mln) i Polska (0,8 mln). Dane Niemiec i Francji są poufne. Produkcja spadła w 14 z 17 krajów, które podały dane.[13]

Źródło: Eurostat, EU production of bicycles down to 9.7 million in 2023 , Data publikacji: 2024.11.20, Data odczytu: 2026.10.15

23 W 2021 r. w Europie sprzedano ponad 22 mln rowerów

W 2021 r. sprzedaż rowerów i rowerów elektrycznych w Europie po raz pierwszy przekroczyła 22 mln sztuk, odkąd CONEBI zaczęło zbierać dane w 2000 r. Rowerów elektrycznych sprzedano ponad 5 mln. Wartość sprzedaży sięgnęła 19,7 mld euro. Bezpośrednio przy produkcji pracowało prawie 87 tys. osób, a łącznie z miejscami pośrednimi ok. 170 tys.[14]

Źródło: CONEBI, Bicycle and E-Bike Sales continue to grow, reaching record levels , Data publikacji: 2022.07.07, Data odczytu: 2026.10.19

24 W 2023 r. w Europie sprzedano 5,1 mln rowerów elektrycznych

W 2023 r. w Europie sprzedano 11,7 mln rowerów, wobec 14,7 mln w 2022 r., oraz 5,1 mln rowerów elektrycznych, wobec 5,5 mln rok wcześniej. Sprzedaż rowerów elektrycznych była o ponad 50% wyższa niż przed pandemią. Łączna wartość sprzedaży wyniosła 19,3 mld euro, o 8,9% mniej niż w 2022 r. Branża liczy ponad 1 200 firm.[15]

Źródło: CONEBI, European Bicycle Industry shows resilience and growth potential despite 2023 economic challenges , Data publikacji: 2024.06.28, Data odczytu: 2026.10.20

25 W 2023 r. UE sprowadziła rowery za prawie 2 mld euro

W 2023 r. Unia Europejska sprowadziła rowery za 1,98 mld euro, a wyeksportowała za 1,03 mld euro, podaje Eurostat. Do UE trafiło 3,5 mln zwykłych rowerów i 867 tys. rowerów elektrycznych. Najwięcej rowerów elektrycznych sprowadzono z Tajwanu (59% wartości importu), a zwykłych z Tajwanu (32%) i Kambodży (28%). Największym odbiorcą rowerów z UE była Szwajcaria.[16]

Źródło: Eurostat, Decrease in trade of bicycles in 2023 , Data publikacji: 2024.06.03, Data odczytu: 2026.10.19

Rowery w Polsce i na świecie

26 Światowy Dzień Roweru obchodzimy 3 czerwca od 2018 r.

Światowy Dzień Roweru 3 czerwca ustanowiło Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją A/RES/72/272, przyjętą bez głosowania 12 kwietnia 2018 r. Rezolucję poparły wszystkie 193 państwa członkowskie ONZ. Zgłosił ją Turkmenistan, a współautorami było ok. 56 krajów. ONZ podkreśla, że rower jest w użyciu od 2 stuleci.[17][18][19]

Źródła: ONZ (UN Digital Library), World Bicycle Day: resolution / adopted by the General Assembly , Data publikacji: 2018.04.16, Data odczytu: 2026.10.20; Bank Światowy, World Bicycle Day: Meet the man who made it happen , Data publikacji: 2018.05.01, Data odczytu: 2026.10.20; UN-Habitat, World Bicycle Day , Data odczytu: 2026.10.20

27 Pomysłodawcą Światowego Dnia Roweru był polski kolarz

Za ustanowieniem Światowego Dnia Roweru w 2018 r. stał prof. Leszek Sibilski, który przez 10 lat należał do polskiej kadry narodowej kolarzy. Ukończył wychowanie fizyczne ze specjalizacją w kolarstwie i pracował jako dziennikarz sportowy. Kilka lat przed przyjęciem rezolucji ONZ zaczął projekt naukowy o roli roweru w rozwoju świata.[18]

Źródło: Bank Światowy, World Bicycle Day: Meet the man who made it happen , Data publikacji: 2018.05.01, Data odczytu: 2026.10.19

28 Warszawskie Towarzystwo Cyklistów powstało w 1886 r.

Warszawskie Towarzystwo Cyklistów założono w 1886 r., a w 1936 r. obchodziło 50-lecie. Od tej daty zaczyna się wystawa „Bez trzymanki. Jak rower zmienia Warszawę” w Muzeum Woli, czynna od 29 maja 2026 r. do 2 lipca 2027 r. Można na niej zobaczyć odznaki towarzystwa z XIX w. i zdjęcie Marii Skłodowskiej-Curie na rowerze.[20]

Źródło: Muzeum Historii Polski, Od Towarzystwa Cyklistów przez Wyścig Pokoju po współczesny aktywizm – jak rower zmienia Warszawę , Data publikacji: 2026.05.29, Data odczytu: 2026.10.20

29 Szlak Green Velo ma 2 071 km

Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo prowadzi przez 5 województw: lubelskie, podlaskie, podkarpackie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Trasa główna i lokalne odcinki łącznikowe mają łącznie 2 071 km. Artykuł w Biuletynie Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN z 2018 r. nazywa Green Velo największą trasą rowerową w Polsce, liczącą ponad 2 000 km.[21][22]

Źródła: Muzeum Historii Polski, Powstanie szlak rowerowy „August Velo” z Mikaszówki do Grodna , Data publikacji: 2017.09.29, Data odczytu: 2026.10.20; Wilczyński B., Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo – mocny start i co dalej , Data odczytu: 2026.10.20

30 Budowa Green Velo kosztowała 274 mln zł

Projekt Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo kosztował 274 mln zł, a 85% pieniędzy pochodziło z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Budżet państwa pokrył 10%, a 5% stanowił wkład własny. Wzdłuż szlaku utworzono ponad 220 Miejsc Odpoczynku Rowerzystów. Na promocję szlaku przeznaczono ponad 23 mln zł do końca 2015 r.[22]

Źródło: Wilczyński B., Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo – mocny start i co dalej – głos w dyskusji nt. dalszego rozwoju sieciowego produktu turystycznego , Data odczytu: 2026.10.19

31 EuroVelo 10 na Pomorzu Zachodnim liczy 235 km

Trasa rowerowa EuroVelo 10 wokół Bałtyku ma w województwie zachodniopomorskim 235 km i dzieli się na 5 odcinków dziennych. Ostatni odcinek, z Darłowa do Ustki, wchodzi częściowo do województwa pomorskiego. EuroVelo 10 była jedną z pierwszych 12 tras wyznaczonych przy starcie sieci EuroVelo w 1997 r.[23]

Źródło: European Cyclists' Federation, Raport z oceny międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 10 – Trasa Rowerowa Wokół Bałtyku (tłum. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego) , Data odczytu: 2026.10.19

Przepisy

32 Rower według prawa ma najwyżej 0,9 m szerokości

Polskie prawo uznaje za rower pojazd o szerokości do 0,9 m poruszany siłą mięśni osoby, która nim jedzie. Rower może mieć napęd elektryczny o napięciu do 48 V i mocy ciągłej do 250 W. Moc silnika musi stopniowo maleć i spadać do zera po przekroczeniu 25 km/h. Szerszy pojazd tego typu to wózek rowerowy.[24][25]

Źródła: Ministerstwo Infrastruktury, Odpowiedź na interpelację nr 2841 , Data publikacji: 2024.07.08, Data odczytu: 2026.10.20; Sejm RP, Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami , Data odczytu: 2026.10.20

33 Rower musi mieć co najmniej 1 hamulec i dzwonek

Każdy rower w Polsce musi mieć co najmniej 1 skutecznie działający hamulec oraz dzwonek lub inny sygnał o nieprzerwalnym dźwięku. Z przodu potrzebne jest co najmniej 1 światło pozycyjne białe lub żółte selektywne. Z tyłu rower musi mieć czerwone światło odblaskowe o kształcie innym niż trójkąt i czerwone światło pozycyjne, które może migać.[26][27]

Źródła: Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu, Przepisy dla rowerzystów , Data odczytu: 2026.10.20; Policja, Rowerzysto, przestrzegaj przepisów ruchu drogowego , Data odczytu: 2026.10.20

34 Kartę rowerową muszą mieć osoby poniżej 18 lat

Rowerzystą, który nie ukończył 18 lat, musi mieć kartę rowerową albo prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Osoba pełnoletnia nie potrzebuje żadnego dokumentu. Dziecko poniżej 10 lat może jeździć po drodze tylko pod opieką dorosłego. Przewozić na rowerze inną osobę lub kierować rowerem wieloosobowym może dopiero osoba, która ukończyła 17 lat.[25][27]

Źródła: Sejm RP, Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami , Data odczytu: 2026.10.20; Policja, Rowerzysto, przestrzegaj przepisów ruchu drogowego , Data odczytu: 2026.10.20

35 Rowerem po chodniku można jechać tylko w 3 sytuacjach

Prawo o ruchu drogowym pozwala rowerzyście jechać chodnikiem wyjątkowo, w 3 sytuacjach. Pierwsza to opieka nad dzieckiem do 10 lat jadącym rowerem. Druga to chodnik o szerokości co najmniej 2 m przy drodze, na której wolno jechać szybciej niż 50 km/h, gdy brak drogi i pasa dla rowerów. Trzecia to śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź lub gęsta mgła.[25]

Źródło: Sejm RP, Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami , Data odczytu: 2026.10.19

36 Od 3 czerwca 2026 r. dzieci do 16 lat jeżdżą w kasku

Od 3 czerwca 2026 r. osoby, które nie ukończyły 16 lat, muszą używać kasku na rowerze, hulajnodze elektrycznej i urządzeniu transportu osobistego. Obowiązek obejmuje też dzieci do 7 lat przewożone rowerem, poza fotelikiem albo przyczepką z fabrycznymi pasami, z których dziecko korzysta. Za brak kasku odpowiada opiekun, któremu grozi grzywna do 100 zł.[28][29][30]

Źródła: Ministerstwo Infrastruktury, Kaski dla dzieci i prawo jazdy od 17. roku życia – nowelizacja Prawa o ruchu drogowym z podpisem prezydenta , Data publikacji: 2025.11.28, Data odczytu: 2026.10.20; Ministerstwo Infrastruktury, Obowiązkowe kaski ochronne dla dzieci do 16 roku życia , Data publikacji: 2026.06.03, Data odczytu: 2026.10.20; Polsat News, Za kilka dni kask obowiązkowy dla dzieci. Wchodzą w życie nowe przepisy i kary , Data publikacji: 2026.05.27, Data odczytu: 2026.10.20

Statystyki wypadków

37 W 2025 r. rowerzyści uczestniczyli w 3 425 wypadkach

Według Komendy Głównej Policji w 2025 r. rowerzyści uczestniczyli w 3 425 wypadkach drogowych, w których zginęło 155 rowerzystów, a 3 075 osób zostało rannych. Wypadków było o 340 mniej niż rok wcześniej, czyli o 9%. Aż 2 996 wypadków zdarzyło się w obszarze zabudowanym.[31]

Źródło: Komenda Główna Policji, Wypadki drogowe w Polsce w 2025 roku , Data odczytu: 2026.10.15

38 Poza obszarem zabudowanym ginie więcej rowerzystów

W 2025 r. w obszarze zabudowanym zdarzyło się 2 996 wypadków z udziałem rowerzystów i zginęło w nich 73 rowerzystów. Poza obszarem zabudowanym wypadków było tylko 429, ale zginęło w nich 82 rowerzystów. Najwięcej rowerzystów zginęło w piątki (37) i w październiku (20), a najwięcej wypadków było w sierpniu.[31]

Źródło: Komenda Główna Policji, Wypadki drogowe w Polsce w 2025 roku , Data odczytu: 2026.10.15

39 W wypadkach z winy rowerzystów po 60. roku życia zginęło 53,7% ofiar

W 2025 r. rowerzyści w wieku ponad 60 lat spowodowali 278 wypadków, czyli 23,4% wszystkich wypadków z winy rowerzystów. Zginęło w nich jednak 36 osób, czyli 53,7% ofiar takich wypadków. Najczęstszą przyczyną wypadków powodowanych przez rowerzystów było nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu (332 wypadki).[31]

Źródło: Komenda Główna Policji, Wypadki drogowe w Polsce w 2025 roku , Data odczytu: 2026.10.15

40 W większości wypadków z rowerzystami zawinili kierowcy

Według policji w 2025 r. do większości wypadków, w których ucierpieli rowerzyści, przyczynili się inni użytkownicy dróg, przede wszystkim kierowcy samochodów osobowych. Spowodowali oni 1 732 takie wypadki, w których zginęło 57 osób. Sami rowerzyści byli sprawcami 1 188 wypadków.[31]

Źródło: Komenda Główna Policji, Wypadki drogowe w Polsce w 2025 roku , Data odczytu: 2026.10.15

Rowery w liczbach

Parametr | Wartość

Pierwsza drezyna | 1817 r.

Pompowana opona | 1888 r.

Długość pierwszego Tour de France (1903) | 2 428 km

Rekord godzinny UCI mężczyzn (2022) | 56,792 km

Rekord godzinny UCI kobiet (2025) | 50,455 km

Najdłuższy rower świata | 55,16 m

Produkcja rowerów w UE (2023) | 9,7 mln

Sprzedaż rowerów elektrycznych w Europie (2023) | 5,1 mln

Długość szlaku Green Velo | 2 071 km

Wypadki z udziałem rowerzystów w Polsce (2025) | 3 425

Źródła danych: Encyclopaedia Britannica, EBSCO, UCI, Guinness World Records, Eurostat, CONEBI, Muzeum Historii Polski, Komenda Główna Policji. Stan na 20 października 2026 r.

Mity i fakty o rowerach

FAŁSZ

„Rower wymyślił Leonardo da Vinci”

Szkic roweru w Kodeksie atlantyckim okazał się fałszerstwem dodanym w latach 60. XX w. Pierwszą bezsporną maszyną była drezyna Karla von Drais z 1817 r.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Pierwszy rower miał pedały”

Na drezynie z 1817 r. jeździec odpychał się nogami od ziemi. Pedały na przednim kole pojawiły się w Paryżu dopiero na początku lat 60. XIX w.[1]

Źródło: Encyclopaedia Britannica, Bicycle , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ

„Najwięcej rowerzystów ginie w terenie zabudowanym”

W 2025 r. w Polsce poza obszarem zabudowanym zginęło 82 rowerzystów, a w obszarze zabudowanym 73, choć wypadków w obszarze zabudowanym było prawie 7 razy więcej.[31]

Źródło: Komenda Główna Policji, Wypadki drogowe w Polsce w 2025 roku , Data odczytu: 2026.10.15

FAŁSZ**„Rower z silnikiem elektrycznym to zawsze motorower”**

Według polskiego prawa rower może mieć napęd elektryczny do 250 W i 48 V, który wyłącza się po przekroczeniu 25 km/h.[24]

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury, Odpowiedź na interpelację nr 2841 , Data publikacji: 2024.07.08, Data odczytu: 2026.10.19

CZĘŚCIOWO PRAWDA**„W Polsce nikt nie musi jeździć na rowerze w kasku”**

Dorostych taki obowiązek nie dotyczy, ale od 3 czerwca 2026 r. kask muszą nosić rowerzyści, którzy nie ukończyli 16 lat.[29]

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury, Obowiązkowe kaski ochronne dla dzieci do 16 roku życia , Data publikacji: 2026.06.03, Data odczytu: 2026.10.20

Źródła

1. Encyclopaedia Britannica, Bicycle. Adres: <https://www.britannica.com/technology/bicycle>. Data odczytu: 2026.10.15.
2. Smithsonian Institution, How the 19th-century bicycle craze empowered women and changed fashion. Adres: <https://www.si.edu/stories/19th-century-bicycle-craze>. Data publikacji: 2018.05.17. Data odczytu: 2026.10.19.
3. EBSCO Research Starters, First Tour de France. Adres: <https://www.ebsco.com/research-starters/sports-and-leisure/first-tour-de-france>. Data odczytu: 2026.10.20.
4. History Today, Finish of the First Tour de France. Adres: <https://www.historytoday.com/archive/finish-first-tour-de-france>. Data odczytu: 2026.10.20.
5. Muzeum Historii Polski, Tour de Pologne – zaczęło się od... czeladnika rzeźnickiego. Adres: <https://dzieje.pl/rozmaitosci-historyczne/tour-de-pologne-zaczelo-sie-od-czeladnika-rzeznickiego>. Data publikacji: 2024.08.11. Data odczytu: 2026.10.15.
6. Muzeum Historii Polski, Historia jednej fotografii z Bazy Zdjęć PAP: 70 lat temu Polak po raz pierwszy wygrał Wyścig Pokoju. Adres: <https://dzieje.pl/wiadomosci/historia-jednej-fotografii-z-bazy-zdjec-pap-70-lat-temu-polak-po-raz-pierwszy-wygral>. Data publikacji: 2026.05.15. Data odczytu: 2026.10.20.
7. Guinness World Records, Fastest bicycle speed in a slipstream (male). Adres: <https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/fastest-bicycle-speed-in-slipstream>. Data odczytu: 2026.10.15.
8. UCI, Filippo Ganna breaks the UCI Hour Record timed by Tissot. Adres: <https://www.uci.org/pressrelease/filippo-ganna-breaks-the-uci-hour-record-timed-by-tissot/82aysypXuU0sdkVD69YVI>. Data odczytu: 2026.10.19.
9. UCI, Vittoria Bussi beats her own UCI Hour Record presented by Tissot. Adres: <https://www.uci.org/pressrelease/vittoria-bussi-beats-her-own-uci-hour-record-presented-by-tissot/2dYSL7grkEfmPb8JQ6qg8V>. Data odczytu: 2026.10.20.
10. UCI, Vittoria Bussi reclaims the UCI Hour Record timed by Tissot and breaks the legendary 50-kilometre barrier. Adres: <https://www.uci.org/pressrelease/vittoria-bussi-reclaims-the-uci-hour-record-timed-by-tissot-and-breaks-the/3oM6jKT0yM32oSnCwyuTRI>. Data odczytu: 2026.10.20.
11. University of Toronto Engineering, U of T Engineering alumni set world record for fastest human-powered vehicle. Adres: <https://news.engineering.utoronto.ca/u-t-engineering-alumni-set-world-record-fastest-human-powered-vehicle/>. Data publikacji: 2016.09.26. Data odczytu: 2026.10.20.
12. Guinness World Records, 180-foot bike certified as world's longest – and it's actually rideable. Adres:

<https://guinnessworldrecords.com/news/2024/6/180-foot-bike-certified-as-worlds-longest-and-its-actually-rideable>. Data publikacji: 2024.06.26. Data odczytu: 2026.10.19.

13. Eurostat, EU production of bicycles down to 9.7 million in 2023. Adres: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20241120-2>. Data publikacji: 2024.11.20. Data odczytu: 2026.10.15.

14. CONEBI, Bicycle and E-Bike Sales continue to grow, reaching record levels. Adres: <https://www.conebi.eu/bicycle-and-e-bike-sales-continue-to-grow-reaching-record-levels/>. Data publikacji: 2022.07.07. Data odczytu: 2026.10.19.

15. CONEBI, European Bicycle Industry shows resilience and growth potential despite 2023 economic challenges. Adres: <https://www.conebi.eu/pr-conebi-bimp-2024/>. Data publikacji: 2024.06.28. Data odczytu: 2026.10.20.

16. Eurostat, Decrease in trade of bicycles in 2023. Adres: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20240603-1>. Data publikacji: 2024.06.03. Data odczytu: 2026.10.19.

17. ONZ (UN Digital Library), World Bicycle Day: resolution / adopted by the General Assembly. Adres: <https://digitallibrary.un.org/record/1483204?ln=en>. Data publikacji: 2018.04.16. Data odczytu: 2026.10.20.

18. Bank Światowy, World Bicycle Day: Meet the man who made it happen. Adres: <https://blogs.worldbank.org/en/transport/world-bicycle-day-meet-man-who-made-it-happen>. Data publikacji: 2018.05.01. Data odczytu: 2026.10.20.

19. UN-Habitat, World Bicycle Day. Adres: <https://unhabitat.org/events/world-bicycle-day>. Data odczytu: 2026.10.20.

20. Muzeum Historii Polski, Od Towarzystwa Cyklistów przez Wyścig Pokoju po współczesny aktywizm – jak rower zmienia Warszawę. Adres: <https://dzieje.pl/wiadomosci/od-towarzystwa-cyklistow-przez-wyscig-pokoju-po-wspolczesny-aktywizm-jak-rower-zmienia-a>. Data publikacji: 2026.05.29. Data odczytu: 2026.10.20.

21. Muzeum Historii Polski, Powstanie szlak rowerowy „August Velo” z Mikaszówki do Grodna. Adres: <https://dzieje.pl/rozmaitosci/powstanie-szlak-rowerowy-august-velo-z-mikaszowki-do-grodna>. Data publikacji: 2017.09.29. Data odczytu: 2026.10.20.

22. Wilczyński B., Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo – mocny start i co dalej. Wydawca: Biuletyn KPZK PAN. Wydanie: z. 269, 2018. Strony: 236–241. Adres: https://journals.pan.pl/Content/110420/PDF/14f_Wilczy%C5%84ski.pdf. Data odczytu: 2026.10.20.

23. European Cyclists' Federation, Raport z oceny międzynarodowej trasy rowerowej EuroVelo 10 – Trasa Rowerowa Wokół Bałtyku (tłum. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego). Adres: <https://rowery.wzp.pl/media/pdf/29381.pdf>. Data odczytu: 2026.10.19.

24. Ministerstwo Infrastruktury, Odpowiedź na interpelację nr 2841. Adres: <https://api.sejm.gov.pl/sejm/term10/interpellations/attachment/ATTD6ZHP6/i02841-o2.pdf>. Data publikacji: 2024.07.08. Data odczytu: 2026.10.20.

25. Sejm RP, Ustawa z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o kierujących pojazdami. Adres: <https://api.sejm.gov.pl/eli/acts/DU/2011/530/text.html>. Data odczytu: 2026.10.20.

26. Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu, Przepisy dla rowerzystów. Adres: <https://raciborz.policja.gov.pl/download/55/485846/Przepisydlarowerzystow1.pdf>. Data odczytu: 2026.10.20.

27. Policja, Rowerzysto, przestrzegaj przepisów ruchu drogowego. Adres: <https://www.policja.pl/download/1/310244/Rowerzystoprzestrzegajprzepisowruchudrogowego.pdf>. Data odczytu: 2026.10.20.

28. Ministerstwo Infrastruktury, Kaski dla dzieci i prawo jazdy od 17. roku życia – nowelizacja Prawa o ruchu drogowym z podpisem prezydenta. Adres: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/kaski-dla-dzieci-i-prawo-jazdy-od-17-roku-zycia---nowelizacja-prawa-o-ruchu-drogowym-z-podpisem-prezydenta>. Data publikacji: 2025.11.28. Data odczytu: 2026.10.20.

29. Ministerstwo Infrastruktury, Obowiązkowe kaski ochronne dla dzieci do 16 roku życia. Adres:

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/obowiazkowe-kaski-ochronne-dla-dzieci-do-16-roku-zycia>. Data publikacji: 2026.06.03. Data odczytu: 2026.10.20.

30. Polsat News, Za kilka dni kask obowiązkowy dla dzieci. Wchodzą w życie nowe przepisy i kary. Adres: <https://www.polsatnews.pl/wiadomosc/2026-05-27/za-kilka-dni-kask-obowiazkowy-dla-dzieci-wchodza-w-zycie-nowe-przepisy-i-kary/>. Data publikacji: 2026.05.27. Data odczytu: 2026.10.20.

31. Komenda Główna Policji, Wypadki drogowe w Polsce w 2025 roku. Adres: <https://statystyka.policja.pl/download/20/473186/Wypadkidrogowe2025.pdf>. Data odczytu: 2026.10.15.